

TORNAI GYULA

1851-1928

TEKNŐSBÉKA, MINT A HOSSZÚ ÉLET JÓSA 1917 KÖRÜL

OLAJ, VÁSZON 165 x 113 CM

JELEZVE JOBBRA LENT: TORNAI GY.

KIÁLLÍTVA:

NEMZETI SZALON, TORNAI GYULA GYŰJTE-
MÉNYES KIÁLLÍTÁSA 1917. NO.55.

IRODALOM:

MŰCSARNOK, TORNAI GYULA KIÁLLÍTÁSA
1904.

MŰCSARNOK, TORNAI GYULA KIÁLLÍTÁSA
1909.

MAGYAR KIRÁLYI POSTATAKARÉKPÉNZTÁR,
HAGYATÉKI ÁRVERÉS, 1929. ÁPRILIS.

LYKA KÁROLY: TORNAI GYULA. MAGYAR
MŰVÉSZET, 1928. 713.

TORNAI GYULA ORIENTALISTA FESTŐ, UTA-
ZÓ, GYŰJTŐ. MŰVÉSZI TANULMÁNYAINAK FŐ
ÁLLOMÁSAI: BÉCS, MÜNCHEN, BUDAPEST.
NAGY HATÁSSAL VOLT RÁ HANS MAKART BÉCSI
FESTŐ, AKI AZ 1870-80-AS ÉVEK EGYIK
LEGKEDVELTEBB MŰVÉSZE NEK SZÁMÍTOTT. DE-
KORATÍV KOMPOZÍCIÓIHOZ GYAKRAN ALKALMA-
ZOTT GAZDAG ARCHITECTURÁLIS HÁTTERET,
KELETI HANGULATÚ DÍSZÍTÉST. BUDAPESTEN
BENCZÜR GYULA VOLT A MESTERE, AKINÉL
TORNAI ELSAJÁTÍTOTTA A RÉSZLETEZŐ RAJ-
ZOSSÁGOT ÉS A MÉLYEN FÉNYLŐ SZÍNVLÁGOT.
HANS MAKART-TÓL A KELET IRÁNTI RAJONGÁ-
SÁT ÖRÖKÖLTE, A BENCZÜR ISKOLÁBAN PEDIG A
BRAVÚROS TECHNIKAI TUDÁST, A FESTŐISÉG
MESTERI SZAKÉRTELMÉT TANULTA MEG. TORNAI
GYULÁNÁL FESTÉSZET, KALANDVÁGY, GYŰJTŐ-
SZELLEME EGYÜTT ÉLT, EZEKBŐL ÉPÜLT MŰVÉ-
SZETE.

TORNAI KIÁLLÍTÁSAIN FESTMÉNYEI ÉS AZ
UTAZÁSOK SORÁN GYŰJTÖTT TÁRGYAK EGYÜTT
SZEREPELTEK. 1904-BEN A MAROKKÓBAN,
TUNISZBAN, ALGÍRBAN TETT UTAZÁSAI SORÁN
FESTETT KÉPEIT ÉS ÖSSZEGYŰJTÖTT EGZOTI-
KUS TÁRGYAIT, MINTEGY 330 DARABOT, PILLA-
NATOK ALATT SZÉTKAPKODTÁK A VÁSÁRLÓK.
1905-BEN ÚJABB KALANDRA KERÜLT SOR,
JAPÁNBA ÉS INDIÁBA UTAZOTT. HÁROM ÉVVEL
KÉSŐBB EURÓPAI KIÁLLÍTÁS SOROZATÁN LON-
DONBAN A GOUPIL & CO. CÉG SZALONJÁBAN
MAGA VII. EDWARD IS VÁSÁROLT EGY GÉSÁKAT
ÁBRÁZOLÓ FESTMÉNYT GYŰJTEMÉNYÉBŐL.
LONDON, PÁRIZS, BERLIN ISMERT MŰVÉSZETI
LAPJAI, MAGAZINJAI SZÁMOLTAK BE TORNAI
KÜLÖNLÉGES, DEKORATÍV, KELETI IHLETÉSŰ
KÉPEIRŐL.

1917-BEN TORNAI ÚJRA KELETEN JÁRT, A
KÖZEL-KELETEN, IZRAELBEN. AZ EZ ÉV MÁRCI-
USÁBAN A NEMZETI SZALONBAN MEGRENDE-
ZETT GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSÁN A **TEKNŐS-
BÉKA, MINT A HOSSZÚ ÉLET JÓSA** CÍMŰ FEST-
MÉNYE ÉS ANNAK VÁZLATA IS LÁTHATÓ VOLT.
TÖBB HASONLÓ ALKOTÁST LÁTHATOTT EKKOR A
KÖZÖNSÉG. A SZÍNES SZOLGAFIÚ, A MEZTELEN

49.

ÜLŐ EGZOTIKUS HÖLGY SZÁMOS EKKOR
BEMUTATOTT FESTMÉNYÉN, MINT PÉLDÁUL A
GYÓGYKEZELÉS A KORÁN SZERINT VAGY A
ZSUZSANNA A FÜRDŐBEN CÍMŰ KÉPEIN IS
FÖLTŰNIK.

TORNAI ELŐSZERETETTEL ALKALMAZTA
FESTMÉNYEI MOTÍVUMAIKÉNT EGZOTIKUS MŰ-
TÁRGYAIT. AZ 1929-ES POSTATAKARÉKPÉNZ-
TÁR KATALÓGUSÁBAN OLVASHATÓ, HOGY "A KE-
LETI MŰIPARI TÁRGYAK IS ÁRVERÉSRE KERÜL-
NEK, MELYEK A MŰVÉSZ OTTHONÁT TETTÉK
HANGULATOSSÁ, S AMELYEKRE KÜLÖNBÖZŐ
KOMPOZÍCIÓIN MINDUNTALAN RÁISMERHE-
TŰNK." EZEK KÖZÜL A KOMPOZÍCIÓK KÖZÜL VA-
LÓ A **TEKNŐSBÉKA, MINT A HOSSZÚ ÉLET JÓSA**
CÍMŰ FESTMÉNY IS, AMELYEN A TÁRGYAKAT ÉS
ALAKOKAT KÖRBEFONÓ ÉPÍTÉSZETI HÁTTER,
KÜLÖNÖSEN A JOBB FELSŐ SAROKBAN LÁTHA-
TÓ KELETI HANGULATÚ OSZLOPSZOBOR-FÜLKE
ARRA ENGED KÖVETKEZTETNI, HOGY A FEST-
MÉNY A MŰVÉSZ INDIAI ÉS JAPÁN UTAZÁSÁT
KÖVETŐEN KÉSZÜLT.

A.J. - F.K.

49.▲

TORNAI GYULA

1851-1928

ÖNARCKÉP

OLAJ, KARTON 100 x 85 CM

JELEZVE BALRA FENT: TORNAI GY.

KIKIÁLTÁSI ÁR: 190 000 FT

50.▶

TORNAI GYULA

1851-1928

TEKNŐSBÉKA, MINT A HOSSZÚ ÉLET JÓSA

1917 KÖRÜL

OLAJ, VÁSZON, 165 x 113 CM

JELEZVE JOBBRA LENT: TORNAI GY.

KIKIÁLTÁSI ÁR: 2 000 000 FT